

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

PROGRAM SLOVENSKEGA PREDSEDOVANJA SVETU EU

Si.nergija za Evropo

januar - junij 2008

Leto 2007: Praznovanje in dogovor o novi pogodbi

50. obletnica podpisa rimskih pogodb je leta 2007 v **praznovanju** združila 27 članic Evropske unije. Skoraj pol milijarde državljanov in državljanek, »*srečnih, da smo združeni. Da danes živimo skupaj, tako kot nikoli poprej*«. (Berlinska deklaracija)

Del uspeha velikega evropskega projekta je tudi sposobnost premisleka o tem, kaj smo že dosegli in kam želimo priti. Ta premislek v veliki meri teče sproti, vgradili smo ga v sam proces delovanja unije. Pridejo pa tudi obdobja, ko se dileme zgostijo in ko je potrebno sapo zajeti globlje. Zadnje takšno obdobje se je začelo z neratifikacijo Pogodbe o ustavi za Evropo, končalo pa z dogovorom o Reformni pogodbi EU v času nemškega predsedovanja ter s podpisom te pogodbe v Lizboni decembra 2007.

Iz obdobja, ki se je končalo, si velja zapomniti predvsem dvoje:

(1) Evropska integracija je dosegla stopnjo, na kateri so **bistvene pridobitve dosedanjega razvoja dobro zavarovane**. Razvoj notranjega trga in drugih politik EU ni bil moten, čeprav je refleksija nase vezala precej energije vseh: evropskih institucij, držav članic ter Evropejcev in Evropejk. **Trdoživost in notranja dinamika predstavljata garancijo stabilnosti EU**.

(2) Ni pa se mogoče zanašati samo nanju. Čeprav ji omogočata gibanje, evropski integraciji ne zagotavljata tudi usmeritev v strateških koordinatah: **poglabljanja, širitve in ustrezne konkurenčnosti navzven**. Za to so potrebne pogumne odločitve strateškega dometa. Vedno znova je potrebna drznost takšne vrste, kot so jo očetje Evrope vgradili v temelje skupnega projekta. In vedno znova so potrebne odločitve takšne vrste, ki so se v letu

2007 najprej iztekle **v sklenitev petega kroga širitve in prvo širitev evro-območja**, nazadnje pa tudi **v širitev Schengenskega območja**.

Leto 2008: Na novem temelju z novimi izzivi

Brez te strateške smelosti Slovenija danes ne bi predsedovala Svetu EU. Prvo predsedovanje kakšne od novih članic razumemo tudi kot potrditev, da je bila odločitev s širitvijo Evropske unije preseči nenaravno delitev celine, zgodovinsko pravilna. Potrditev, da so tako v demokraciji živeči narodi Zahodne Evrope kot totalitarnega komunizma osvobojeni narodi iz sredine in vzhoda celine pogumno in pravočasno izkoristili zgodovinski trenutek konca hladne vojne.

Potreba, prepoznati ključne strateške izzive in pravočasno najti učinkovite odgovore nanje, je za Evropsko unijo tudi danes bistvenega pomena. **V tem pogledu obdobje premisleka in leto 2007 nista bila izgubljena.** Nasprotno, Evropski uniji je v tem času uspelo odpreti nekaj temeljnih razprav, ki bodo določale njeno prihodnost: v ambiciozne okvire smo postavili razpravo o podnebnih spremembah, ki je tesno povezana tudi z vprašanjem energetske prihodnosti EU. Vedno jasneje se zarisuje potreba, da se EU ne samo prilagaja globalizaciji, temveč da jo tudi dejavno sooblikuje.

Še več, te razprave smo upoštevali že pri oblikovanju Lizbonske pogodbe. Gre za prvo pogodbo, ki jo je podpisalo vseh 27 držav članic Evropske unije. Odgovornost vseh nas je, da proces dokončamo in se pripravimo na njeno uveljavitev. Slovenija ne pušča nobenih dvomov: **(1) uspeh ratifikacijskega procesa Lizbonske pogodbe je prioriteta našega predsedovanja.** Skupaj z ostalimi 26 članicami, predvsem pa z naslednjo predsedujočo Francijo smo odločni Evropski uniji še pred novimi volitvami v Evropski parlament leta 2009 dokončno zagotoviti nov skupni temelj. Skupni temelj za soočanje z vsemi ostalimi izzivi. Slovenija bo posebno pozornost namenila še štirim:

(2) Energetsko-podnební paket

Slovensko predsedstvo verjame, da je to področje, ki si zasluži vso odločnost 27 članic. Na tehničnici je veliko: evropska **kvaliteta življenja, ki si je ne predstavljamo brez zanesljive in trajne energetske oskrbe**, izjemne

priložnosti '**zelene revolucije**' za rast in delovna mesta ter **vloga EU kot globalnega akterja**.

(3) Lizbonska strategija

Ob prelomu iz prvega v drugi cikel prenovljena strategija daje dobre rezultate. To je pomembno, ker so ravno na področju rasti in zaposlovanja pričakovanja naših državljanov in državljanek največja. Državam članicam je s pravočasnim sprejetjem **integriranih smernic** potrebno omogočiti, da jih bodo lahko še naprej izpolnjevale.

(4) Širitev in evropska sosedska politika

Širitev je ena najuspešnejših politik EU. V času slovenskega predsedovanja se bodo nadaljevala pristopna pogajanja s Hrvaško in Turčijo, skladno z napredkom pri izpolnjevanju postavljenih kriterijev.

Slovensko predsedovanje si bo skupaj z državami iz regije prizadevalo za okrepitev evropske perspektive držav **Zahodnega Balkana**. Pet let po grškem predsedovanju je čas za osvežitev Solunske agende ter dokončanje mreže Stabilizacijsko-asociacijskih sporazumov. Naš cilj so tudi koraki, ki bodo omogočali pospešeno uvajanje evropskih standardov v nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, Črni gori, Srbiji, Bosni in Hercegovini ter Albaniji.

Posebna pozornost bo namenjena **Kosovu**. Pričakovanja o ključni vlogi Evropske unije so upravičena. Slovensko predsedovanje bo aktivno spodbujalo oblikovanje rešitve, ki bo ob visoki stopnji enotnosti EU zagotovila dolgoročno stabilizacijo regije Zahodnega Balkana.

Predsedstvo bo v skladu z načelom diferenciacije in individualnega pristopa okrepilo sodelovanje z **državami vzhodnega in južnega sosedstva**. Poudarek bo na gospodarskem sodelovanju in na vzpodbujanju stikov med posamezniki iz Evropske unije in soseščine.

(5) Medkulturni dialog

Leto 2008 je **Evropsko leto medkulturnega dialoga**. Slovensko predsedovanje ga bolj kot enkratni dogodek razume kot povod za dolgoročneje

delovanje. Gre za strateško kategorijo sobivanja v različnosti. Preseganje stereotipov, predsodkov je ključno za vrsto področij: migracije, boj proti kriminalu ter boj proti terorizmu.

S slovenskim predsedovanjem bo zaokroženo tudi predsedovanje prvega tria in sklenjen prvi 18-mesečni program. Sodelovanje s partnericama Nemčijo in Portugalsko je za slovensko predsedovanje enkratna pozitivna izkušnja. Hkrati se bo Slovenija za čim bolj gladek in učinkovit prehod usklajevala z naslednjim triom Francije, Češke in Švedske.

Prihodnost Unije – naša skupna prihodnost

Lizbonska pogodba – novo obdobje za Evropo

Dosegli smo dogovor o Lizbonski pogodbi, ki daje Uniji ustrezno podlago za soočanje z aktualnimi izzivi. V letu 2008 je najpomembnejša uspešna izpeljava ratifikacijskih postopkov v državah članicah, saj je v našem skupnem interesu, da Pogodba pravočasno začne veljati. Slovenija bo skupaj z institucijami EU, Francijo in drugimi državami članicami dejavna pri nalogah, potrebnih za to, da bo Pogodba lahko v celoti zaživela z dnem začetka svoje veljavnosti.

Pristopna pogajanja se nadaljujejo

Širitev se je doslej izkazala kot ena najuspešnejših politik EU. V času slovenskega predsedovanja se bodo nadaljevala pristopna pogajanja s Hrvaško in Turčijo za članstvo v EU, seveda skladno z napredkom vsake posamezne države pri izpolnjevanju postavljenih kriterijev.

Nova pozornost Zahodnemu Balkanu

Stabilnost Zahodnega Balkana, obdanega z državami članicami EU, je izjemnega pomena za varnost in blaginjo celotne Unije. S stabilizacijsko-pridružitvenim procesom imamo v rokah učinkovit strateški instrument za krepitev stabilnosti regije in spodbujanje reformnih procesov v regiji. Države Zahodnega Balkana so v zadnjih letih naredile pomemben napredek. Leto 2008 bo za njihovo tranzicijo ključno z več vidikov: pregleda Solunske agende iz leta 2003, dokončanja mreže Stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumov in krepitev regionalnega sodelovanja na različnih področjih.

V letu 2008 bo EU v sodelovanju z mednarodnimi partnerji morala utrditi svojo vlogo pri reševanju vprašanja Kosova in pri implementaciji novega statusa. Unija bo svoja stališča še naprej oblikovala na podlagi ocene varnosti, javnega reda in miru na Kosovu, položaja manjšinskih etničnih skupnosti ter sposobnosti Kosova, da prispeva k regionalni stabilnosti. Predsedstvo bo pri svojih aktivnostih izhajalo iz zaključkov decembrskega vrha EU (2007) ter nadaljevalo s pripravami na donatorsko konferenco za Kosovo in še naprej podpiralo njegov napredek v Stabilizacijsko-pridružitvenem procesu.

Krepitev Schengena in prihodnost upravljanja zunanje meje EU

Širitev schengenskega območja je velik dosežek na področju uveljavljanja ene izmed štirih temeljnih svoboščin EU: pravice do prostega gibanja državljanov EU. Slovensko predsedstvo pozdravlja odpravo kontrole na notranjih kopenskih in morskih mejah devetih članic EU z decembrom 2007. Zagotovili bomo, da bo tudi odprava meja na notranjih zračnih mejah z marcem 2008 potekala gladko.

Prednosti, ki jih schengenskega širitev prinaša državljanom Unije, bomo predstavili širši evropski javnosti. Notranji ministri EU pa bodo na srečanju v Sloveniji odpravo meja izkoristili kot priložnost za razmislek in razpravo o prihodnosti upravljanja zunanje meje EU.

Evro območje z novimi članicami

Z začetkom leta 2008 se širi območje evra, saj skupno evropsko valuto prevzemata Ciper in Malta. Slovensko predsedstvo bo podpiralo tudi druge države članice pri pripravah na prevzem evra.

Razprave o politikah EU

Sedaj, ko je smo dosegli dogovor o svojem prihodnjem institucionalnem ustroju, se lahko posvetimo razpravam o prihodnosti politik in proračuna EU. Slovenija bo usmerjala razpravo o Pregledu skupne kmetijske politike, katerega namen je preučitev učinkov njene zadnje reforme. To bo tudi priložnost za nadaljnje prilagoditve, s katerimi bi lahko izboljšali delovanje obstoječih instrumentov. Na podlagi zaključkov 4. Kohezijskega foruma bomo nadaljevali tudi z razpravo o prihodnosti kohezijske politike.

Evropsko leto medkulturnega dialoga

Leto 2008 je Evropsko leto medkulturnega dialoga. Medkulturni dialog predstavlja temelj sobivanja vseh evropskih državljanov, zato je pomembno, da se njegovega pomena zaveda širša evropska javnost. Predsedstvo si je prednostno zastavilo, da bo prispevalo k medkulturnemu dialogu in krepitvi večjezičnosti znotraj EU z različnimi dogodki in pobudami. Prav tako si bomo prizadevali, da se pozitivne izkušnje tega leta vgradijo v prihodnje evropske politike.

Lizbonska strategija: uveljavitev Evrope v dobi globalizacije

Začetek novega cikla

Leta 2005 prenovljena Lizbonska strategija se je osredotočila na višjo in stabilno gospodarsko rast ter ustvarjanje več in bolj kakovostnih delovnih mest. S tem je prispevala h konkretnemu napredku EU. V letu 2008 se začne njen nov triletni cikel. To je priložnost za dodaten pospešek izvajanju reform in uveljavitev vsebin, ki so postale aktualne v zadnjih letih. Za nadaljnji uspeh ostaja ključna zavezanost držav članic k izvajanju nacionalnih programov reform v skladu s skupno strategijo. Iskali bomo kompromis med stabilnostjo programskega okvira, integriranih smernic in lizbonskega programa skupnosti ter potrebo po odgovorih na nove izzive in odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti. Lastništvo strategije je treba približati državljanom unije in tako prispevati k njeni večji prepoznavnosti.

Stebri Lizbonske strategije ostajajo tudi v prihodnjem obdobju isti: (1) gradili bomo inovativno in ustvarjalno, na znanju temelječo družbo, (2) ustvarjali bomo pogoje za konkurenčno in dinamično gospodarstvo, (3) skrbeli bomo za človeške vire in iskali odgovore na demografske ter (4) okoljsko-energetske izzive. Nacionalni in evropski dimenziji Lizbonske strategije se bo morala pridružiti tudi globalna dimenzija. Z ukrepi na teh področjih bomo najbolje odgovorili na izzive globalizacije ter hkrati prispevali k trajnostnemu razvoju Evrope.

Vlaganje v znanje in ustvarjalnost je gonilo napredka Evrope

Evropa mora svojo konkurenčnost graditi na **inovativnosti in ustvarjalnosti**. Pravi odgovor na globalne izzive je družba znanja, ki izkorišča svoj kulturni potencial, spodbuja raziskave in razvoj, ustvarja gospodarsko rast in nova delovna mesta. Zato je pomembno, da si še naprej prizadevamo za večanje vlaganja v raziskave in razvoj.

Če želimo prispevati k **sinergijam med raziskovalnimi zmogljivostmi** in preprečiti beg možganov, moramo stremeti k čim hitrejši vzpostavitvi odprtega

Evropskega raziskovalnega prostora, ki bo magnet za talente z vsega sveta, ter k vzpostavitvi mrežnih organizacij v tem prostoru, tudi Evropskega inštituta za tehnologijo. Nadaljevati moramo z vzpostavljanjem skupnih tehnoloških pobud in drugimi aktivnostmi, ki omogočajo in spodbujajo medsebojno povezovanje raziskovalcev in gospodarstva na področju raziskav in razvoja.

V trikotniku raziskave-inovacije-izobraževanje je potrebno okrepiti vlogo **izobraževanja**, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, saj so vrhunsko izobraženi, ustvarjalni in podjetni ljudje motor evropskega razvoja. Zagotoviti je treba tudi osrednjo vlogo univerz na področju raziskav in inovativnosti.

EU priznava veliko znanstveno in ekonomsko-strateško vrednost projekta **GALILEO**, zato si bo predsedstvo prizadevalo za uspešne priprave na izvajanje projekta.

Evropa mora stremeti k vzpostavitvi globalno konkurenčne **raziskovalne infrastrukture**. V ta namen moramo bolje povezati finančna sredstva iz programov skupnosti za raziskave, razvoj in inovacije, strukturnih skladov in nacionalnih virov. Slovenija želi poudariti, kako pomembno je, da imajo tudi mala in srednja podjetja dostop do raziskovalne infrastrukture.

S čezmejnimi sodelovanjem na področju raziskav in razvoja lahko Evropa pomembno prispeva k napredku sosednjih regij, zato si bo slovensko predsedstvo prizadevalo za njihovo nadaljnje vključevanje v evropske raziskovalne programe.

Evropa potrebuje konkurenčno in dinamično gospodarstvo

Mala in srednja podjetja so s svojo inovativnostjo, dinamičnostjo in prilagodljivostjo eden ključnih vzvodov gospodarske rasti in večje konkurenčnosti. Napredek je očiten: ustanovitev malih in srednjih podjetij je danes hitrejša in cenejša kot kdaj koli prej. Potrebna pa je še večja podpora njihovi rasti. Zato se bo predsedstvo posebej posvetilo možnostim dostopa malih in srednjih podjetij do virov financiranja v zgodnjih fazah razvoja ter grozdenju.

Slednji jim omogoča lažji dostop do raziskovalne infrastrukture.

Pobude za postopen prehod na nizko-ogljične, energetske-učinkovite tehnologije, proizvode in storitve dodatno spodbujajo konkurenčnost in inovativnost evropskega gospodarstva. V skladu s tem bo slovensko predsedstvo posebno pozornost namenilo napovedanima pobudama Evropske komisije za **trajnostno industrijsko politiko** in spodbujanje eko-inovativnosti.

Prizadevamo si za poglobljeno in učinkovito delovanje **notranjega trga**, ki bo zagotavljal prost pretok vseh štirih svoboščin. Pomemben temelj za nadaljnje ukrepe je pregled notranjega trga, ki navaja glavne izzive, potrebne za doseganje načel prožnega in konkurenčnega notranjega trga.

Slovenija bo skušala doseči čim večji napredek na številnih prednostnih področjih notranjega trga, kot so zakonodajni paket za elektronske komunikacije, finančne storitve, poštna storitve, vzpostavitev patenta Skupnosti, posodobitev carinskega zakonika in obdavčenje.

Slovensko predsedstvo bo nadaljevalo aktivnosti za izboljšanje sistema **stabilnosti finančnih trgov**, kot jih predvideva dogovorjeni časovni načrt.

Pomemben vidik notranjega trga predstavljajo tudi konkretni ukrepi EU na področju **varstva potrošnikov**. Slovenija si želi doseči končni dogovor za ureditev področja potrošniških kreditov.

V luči zavez držav članic k zmanjševanju administrativnih bremen bo slovensko predsedstvo vodilo razpravo o napredku na vseh področjih **pobud za boljše zakonodajo**. Prizadevalo si bo za zmanjševanje administrativnih bremen za podjetja, da bi se ta lahko dinamično odzivala na dogodke na trgih in uporabljala nove tehnologije.

Informacijske in komunikacijske tehnologije kot temelj informacijske družbe spodbujajo konkurenčno in odprto gospodarstvo in postajajo vse pomembnejši vidik kakovosti življenja. Zato bo predsedstvo podpiralo nadaljnji hitri razvoj informacijske družbe, ki že narekuje spremembe v načinu življenja, komuniciranju in opravljanju dela.

Učinkovita poraba in kakovost javnih financ sta pomembna dejavnika za zagotavljanje rasti in zaposlovanja. Slovensko predsedstvo bo razširilo področje obravnave učinkovitosti javnih izdatkov na izdatke za socialne transferje in izobraževanje.

Evropa, ki vlaga v ljudi, deluje za prihodnost

Trg dela se sooča s številnimi izzivi, na katere se Evropa mora odzvati. Eden od učinkovitih odgovorov je koncept **prožne varnosti**, ki skuša zagotoviti uravnoteženost med varnostjo zaposlenih in prožnostjo trga delovne sile v dinamičnem gospodarstvu. Slovensko predsedstvo pozdravlja sprejem skupnih načel o prožni varnosti. Naslednji pomemben korak bo oblikovanje nacionalnih poti do prožne varnosti, pri čemer je vloga socialnih partnerjev ključnega pomena.

EU se sooča z **novο realnostjo na socialnem področju**. Zato bodo v ospredju slovenskega predsedovanja boj proti revščini in socialni izključenosti – zlasti otrok in mladih, aktivno vključevanje, vzdržni in ustrezni sistemi socialne zaščite ter dostopne in kakovostne socialne storitve. Ta vprašanja so še posebej aktualna v luči prenove socialne agende in razprave o »stanju družbene realnosti« v EU.

Ker je doseganje ciljev Lizbonske strategije v veliki meri odvisno od obvladovanja **demografskih izzivov**, bo Slovenija nadaljevala intenzivno razpravo, ki jo je s Sporočilom o demografskih spremembah začela Evropska komisija. Posebno pozornost bomo namenili priložnostim, ki jih ponuja tesno sodelovanje med različnimi generacijami. Solidarnost in sožitje, s poudarkom na dolgotrajni oskrbi, bo ena osrednjih tem predsedstva na področju zaposlovanja, socialnih zadev in enakih možnosti.

EU pripisuje velik pomen politiki **enakih možnosti**, ki predstavlja pomemben del širše socialne dimenzije Lizbonske strategije. Predsedstvo se bo tako prednostno osredotočilo na tematike preseganja spolnih stereotipov in pomen krepitve vloge in položaja žensk in deklic v družbi za doseganje enakosti spolov. V ospredju bo

tudi boj proti diskriminaciji na vseh družbenih področjih, predvsem razprava o položaju invalidov v EU.

Mladi so demografski segment z velikim gospodarskim in družbenim potencialom. So skupina, ki ji moramo omogočiti čimprejšnjo vključitev na trg dela in napredek na poklicni poti. Predsedstvo meni, da bi bila korak naprej lahko konkretna priporočila za zaposlovanje mladih.

Slovenija bo posebno pozornost posvetila izvajanju Evropskega pakta za mlade, ki prepleta vključevanje mladih v učenje, zaposlovanje in družbo z ukrepi Lizbonske strategije. V Evropskem letu medkulturnega dialoga bomo poudarili tudi razvijanje večjezičnosti in medkulturnih kompetenc mladih, ki povečujejo njihovo zaposljivost, mobilnost in socialno vključenost.

Evropa skrbi za okolje

Spomladanski Evropski svet 2007 je opredelil osnovne cilje nove **integrirane podnebne in energetske politike EU**, zdaj pa je čas za nadaljnje korake. Skupno vodilo vseh držav članic EU mora biti čimprejšnji dogovor o podnebno-energetskem svežnju na področju zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, trgovanja z emisijami toplogrednih plinov in obnovljivih virov energije. Evropa ima priložnost, da postane zgled in vodilna sila v boju proti podnebnim spremembam.

Cilj EU je **zanesljiva, trajnostna in konkurenčna oskrba z energijo**. Slovensko predsedstvo si bo prizadevalo za iskanje dogovora na področju nadaljnje liberalizacije notranjega trga z elektriko in zemeljskim plinom, ki bi pospešila konkurenčnost in vzpostavila mehanizme za zanesljivejšo oskrbo z energijo. Pomemben cilj je tudi trajnostna energetska politika in spodbujanje novih energetskih tehnologij, še posebej na podlagi Strateškega energetskega tehnološkega načrta.

EU lahko dobre prakse prenese tudi v sosednje regije. S trajnostno politiko lahko spodbudi njihov energetsko tehnološki napredek in okrepi njihovo stabilnost.

Predsedstvo bo nadaljevalo energetske dialoge z drugimi regijami in državami z namenom diverzifikacije virov in transportnih poti ter zagotavljanja zanesljive oskrbe z energijo.

Na podlagi dogovorov, sklenjenih na zasedanju Konference pogodbenic ZN o podnebnih spremembah in Kjotskega protokola na Baliu decembra 2007, bo Slovenija v sodelovanju s prihodnjo predsedujočo Francijo naredila vse, da se v okviru držav članic EU oblikujejo usklajena stališča. EU si mora prizadevati za čim večji napredek pri sklepanju **dogovorov o post-Kjotskem režimu** na naslednjem zasedanju Konference pogodbenic decembra 2008.

Predsedstvo se zaveda pomembnosti poročila visokega predstavnika in Evropske komisije **o vplivu podnebnih sprememb na mednarodno varnost**. To bo predstavljeno na spomladanskem Evropskem svetu in bo podlaga za oblikovanje konkretnih ukrepov na ravni EU.

Druga pomembna področja gospodarskega in socialnega razvoja

Več sodelovanja na področju zdravja

EU želi aktivno spodbujati zdravje, preprečevati bolezni in izboljšati dostop do zdravstvenega varstva, še posebej v luči staranja prebivalstva in razlik v zdravju v državah članicah in med njimi. Bolezen rak predstavlja za Evropo velik zdravstveni izziv. Zato bo slovensko predsedstvo posebno pozornost namenilo celostnemu pristopu obravnavanja raka v politikah in dejavnostih EU.

V zvezi z zdravstvenimi storitvami bomo začeli z aktivno obravnavo pobud na področju čezmejnega zdravstvenega varstva.

Ohranjanje biotske raznovrstnosti na globalni ravni

Ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti je tema, ki zahteva nenehno pozornost. EU se je zavezala, da bo upad biotske raznovrstnosti zaustavila ali zmanjšala. Maja 2008 bo potekalo redno srečanje pogodbenic Konvencije o biotski raznovrstnosti v Bonnu, kjer si bo slovensko predsedstvo v imenu EU prizadevalo za napredek na mednarodni ravni.

Teritorialna kohezija in urbana politika

Slovenija bo nadaljevala delo predhodnih predsedstev na področju teritorialne kohezije in urbane politike, ki sta bistven dejavnik regionalnega razvoja EU. Vloga lokalnih in regionalnih skupnosti je ključna za medregionalno sodelovanje, doseganje ciljev Lizbonske strategije ter uveljavljanje načela subsidiarnosti.

Kmetijstvo in ribištvo

Temeljita reforma skupne ureditve trga za vino predstavlja zaključek reforme skupne kmetijske politike, začete v letu 2003. Cilj reforme je zagotoviti dolgoročne konkurenčne pogoje na trgu z vinom in večjo prepoznavnost evropskih vin v svetovnem merilu. Na področju varne hrane si bo Slovenija prizadevala za povečanje varnosti ljudi in varovanja okolja. V okviru skupne ribiške politike bo slovensko predsedstvo v luči odgovorne rabe virov posebno pozornost namenilo boju proti nelegalnemu, nereguliranemu in neprijavljenemu ribolovu.

Promet

Za državljane EU so pomembni ukrepi za povečanje prometne varnosti, čemur bo Slovenija namenila posebno pozornost, zlasti na področju pomorske varnosti in varnosti v cestnem ter železniškem prometu. V ospredju razprav slovenskega predsedstva pa bo tudi nadaljnji razvoj vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) s poudarkom na učinkovitejšem povezovanju pomorskega in kopenskega prometa.

Krepitev območja svobode, varnosti in pravice

Krepitev schengenskega območja

Širitev schengenskega območja na podlagi informacijskega sistema SISone4all je dokaz, da se EU zna primerno odzvati na vprašanja, ki neposredno vplivajo na življenje državljanov. Prednostni cilj ostaja razvoj in uvedba novega schengenskega informacijskega sistema (SIS II), zato bo slovensko predsedstvo skrbno spremljalo priprave za njegovo pravočasno uveljavitev.

Predsedstvo bo zagotovilo potrebne pogoje za izvajanje evalvacijskega postopka za vključitev Švice v schengensko območje.

Na poti k skupni azilni politiki in politiki priseljevanja

Slovensko predsedstvo bo nadaljevalo z izvajanjem globalnega pristopa k vprašanju migracij in sledilo sprejetim zavezam glede njegove razširitve in izboljšanja. Posebna pozornost bo namenjena usklajevanju in sprejemanju zakonodaje na področju zakonitih migracij in boja proti nezakonitim migracijam.

Na podlagi zaključkov razprave o zeleni knjigi bo v ospredju naših prizadevanj nadaljnje vzpostavljanje skupnega evropskega azilnega sistema. Med prednostne naloge prav tako sodijo nadaljnji koraki pri sprejemanju vizumskega zakonika.

Krepitev policijskega sodelovanja in izmenjava informacij

Nadaljnje delo na področju vzpostavitve sistema učinkovite izmenjave informacij med organi kazenskega pregona po načelu dostopnosti bo osredotočeno na zaključek prenosa določil Prümske pogodbe v pravni okvir EU. Slovenija bo nadaljevala procese krepitve Europola. Posebna pozornost bo usmerjena v razpravo o prihodnji uporabi evropskih informacijskih sistemov. Zavzeli se bomo tudi za krepitev čezmejnega sodelovanja v boju proti organiziranemu kriminalu in terorizmu.

Boj proti mednarodnemu terorizmu

Slovensko predsedstvo bo zagotovilo kontinuiteto ukrepanja proti mednarodnemu terorizmu zlasti z izvajanjem naslednjih strategij in akcijskih

načrtov: za splošni boj proti terorizmu, za preprečevanje njegovega financiranja, za preprečevanje radikalizacije in novačenja ter za nadzor nad eksplozivi. Pomemben vidik ukrepanja proti terorizmu je ocenjevanje stanja pripravljenosti držav članic.

Zunanja dimenzija pravosodja in notranjih zadev

V okviru celostnega izvajanja Strategije o zunanji razsežnosti pravosodja in notranjih zadev bo Slovenija nadaljevala delo dosedanjih predsedstev. Okrepili bomo dialog z Zahodnim Balkanom, še posebej s prenosom dobrih praks EU v boju proti organiziranemu kriminalu.

Učinkovitejši dostop do sodstva in zagotavljanje pravne varnosti

Slovensko predsedstvo se bo trudilo izboljšati in poenostaviti sodelovanje med pravosodnimi organi držav članic v civilnih in gospodarskih zadevah, zato bo intenzivno nadaljevalo delo na področju e-pravosodja. Posebna pozornost bo posvečena napredku na področju družinskega prava, zlasti glede preživnin in razveze zakonske zveze.

Medsebojno zaupanje in tesnejše sodelovanje v kazenskih zadevah

Ustvarjanje enotnega prostora svobode, varnosti in pravice ter odprava mej med državami članicami EU zahtevata tesnejše sodelovanje med pravosodnimi organi v kazenskih zadevah. Slovenija bo s predlogom glede sodb, izdanih v nenavzočnosti, poskusila nadgraditi in izboljšati obstoječe instrumente medsebojnega sodelovanja. Prihodnost Eurojusta je tesno povezana z udejanjanjem evropskega pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, zato si bomo prizadevali za nadgraditev pravne podlage za njegovo učinkovitejše delovanje.

Povečanje zunanje vloge EU na področju varnosti, razvoja in gospodarskih odnosov

Naša soseščina

Slovenija si bo prizadevala za nadaljnjo krepitev območja stabilnosti in blaginje v soseščini EU v okviru enotne in celovite Evropske sosedске politike ob upoštevanju načela diferenciacije in individualnega pristopa do posamezne države partnerice. Osredotočili se bomo na nadaljnji razvoj gospodarske integracije, povečanje mobilnosti ter krepitev dialoga s civilno družbo. Posebno pozornost bomo posvetili nadaljevanju izvajanja črnomske sinergije, kar bo osrednja tema na srečanju zunanjih ministrov držav črnomske regije in EU v Ukrajini.

V okviru Barcelonskega procesa bo predsedstvo dalo poudarek tudi medkulturnemu dialogu. Poseben prispevek Slovenije h krepitvi partnerstva in dialoga je pobuda za ustanovitev Evro-sredozemske univerze s sedežem v Piranu.

Srednja Azija

V letu 2007 so bili pripravljene nacionalni programi izvajanja Strategije EU do Srednje Azije. Slovenija bo pozornost posvetila regionalnemu sodelovanju in junija 2008 obravnavala poročilo o prvem letu izvajanja strategije.

Dialog s strateškimi partnerji in regijami

Največji dogodek v okviru političnega dialoga EU s tretjimi državami v času slovenskega predsedovanja bo V. vrh med državami EU in državami Latinske Amerike in Karibov. Vrh bo obravnaval dve ključni temi današnjega časa; na eni strani socialno tematiko: revščino, neenakost in vključenost ter na drugi strani trajnostni razvoj: okolje, podnebne spremembe, energijo. V Sloveniji bo potekal vrh EU z Združenimi državami Amerike, predsedstvo pa bo Svet EU zastopalo tudi na vrhovih z Rusko federacijo in Japonsko.

Regionalni izzivi

EU si bo skupaj z drugimi dejavniki v mednarodni skupnosti prizadevala za napredek pri reševanju najbolj perečih varnostno-političnih vprašanj, povezanih s situacijo na Bližnjem vzhodu, v Iranu in Iraku, v Aziji ter na afriški celini, kjer bomo začeli tudi z izvajanjem Skupne strategije in Akcijskega načrta, ki so jih sprejeli predsedniki vlad in držav na vrhu EU-Afrika v Lizboni.

Krepitev Evropske varnostne in obrambne politike

Globalna vloga EU zahteva razvoj močne in odzivne Evropske varnostne in obrambne politike, ki je v okviru učinkovitega multilateralizma in na temelju Evropske varnostne strategije sposobna zagotavljati stabilnost in razvoj tako v Evropi kot po svetu. Slovensko predsedstvo se bo zavzemalo za nadaljnjo krepitev vojaških in civilnih zmogljivosti EU ter za učinkovito in koherentno izvajanje operacij kriznega upravljanja.

Mednarodno razvojno sodelovanje

Evropska unija je največja donatorica razvojne pomoči v svetu. Med slovenskim predsedovanjem bomo nadaljevali s pomembnimi aktivnostmi za doseganje razvojnih ciljev tisočletja. Začeli bomo razpravo o koordinaciji in delitvi dela na področju razvojnega sodelovanja, namenjeno pripravi dveh pomembnih konferenc, katerih tema bo razvoj in učinkovitost izvajanja razvojne pomoči. Slovensko predsedstvo bo koordiniralo udeležbo držav članic EU na XII. Ministrskem zasedanju UNCTAD v Gani.

Dejavnost razvojnega sodelovanja bo še posebej posvečena vlogi in zagotavljanju varnosti in pomoči otrokom in ženskam, prizadetim v oboroženih spopadih.

Skupna trgovinska politika

EU bo svojo globalno vlogo krepila tudi z nadaljnjim sklepanjem trgovinskih partnerstev s tretjimi državami in regijami, s prizadevanjem za uspešno sklenitev uravnoteženega in globalnega sporazuma v okviru DDA pogajanj ter s promocijo svobodne in odprte trgovinske politike, pri čemer bosta ključni načeli vzajemna korist in spoštovanje mednarodnih pravil.

eu2008.si